USAID | AgroInvest Project
FROM THE AMERICAN PEOPLE

«Розвиток механізмів підтримки виробників традиційних продуктів задля забезпечення зайнятості та самозайнятості на селі»

Підсумковий звіт про використання гранту
Громадська організація «Асоціація традиційних продуктів та національних кухонь України»

Договір гранту № AGRO – GA14-1B-18/4
Строк впровадження грантового проекту: 12місяців (з 15 грудня 2014 року до 15 грудня 2015 року)

14.12.2015

Цей документ про підсумки роботи за Договором № AID-121-C-11-00001 підготовлено (ГО «Асоціація традиційних кухонь та національних кухонь України») для компанії «Кімонікс Інтернешнл».

А. Стислий опис мети та цілей діяльності, що фінансується за рахунок гранту

Мета проекту – формування спроможності малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції у підвищенні їх зайнятості, самозайнятості та прибутковості через розвиток традиційних продуктів в Україні.

Цілі проекту:

- Підготувати аналітичні матеріали та проекти нормативно-правових актів.
- Організувати та провести інформаційно-організаційні заходи на національному та регіональному рівнях з метою навчання та популяризації традиційних та регіональних продуктів.
- Провести заходи зі сприяння інституційному розвитку Асоціації традиційних продуктів та національних кухонь України (вивчення Польського досвіду, розробка сайту тощо).

Роботи / види діяльності, які виконані за кошти гранту:

- Підготовка аналітичного звіту «Стан розвитку ринку традиційних і регіональних продуктів та перспективи підтримки розвитку виробників традиційних продуктів в Україні».
- Формування Положення про регіональний реєстр Традиційних та регіональних продуктів України АСОЦІАЦІЇ.
- Підготовка Концепції законопроекту України «Про традиційні та регіональні продукти України».
- Проведення кампанії лобіювання законопроекту України «Про традиційні та регіональні продукти України».
- Формування проекту «Національної програми збереження та розвитку традиційних та регіональних продуктів України».
- Формування обласних дорадчих груп при Житомирській та Вінницькій ОДА з формування регіональних заходів з підтримки виробників традиційних продуктів.
- Формування Вінницького та Житомирського обласних реєстрів традиційних та регіональних продуктів.
- Розробка проектів регіональних програм підтримки виробників традиційних та регіональних продуктів на рівні Вінницької та Житомирської областей, як частина впровадження регіональних стратегічних планів розвитку областей. Передача для обговорення та затвердження даних програм обласними радами.
- Формування відео-кейсів створення традиційних продуктів та страв національних кухонь України.
- Проведення регіонального конкурсу регіональних та традиційних продуктів України.
- Публікація посібника «Практика підтримки виробників традиційних продуктів. Український та Європейський досвід».
- Публікація посібника «Традиційні продукти просто про смачне».

- Проведення Регіонального круглого столу «Стан розвитку ринку традиційних і регіональних продуктів та перспективи підтримки розвитку виробників традиційних продуктів в Україні».
- Формування інформаційного порталу «Традиційні кухні та продукти України».

Б. Стислий опис досягнень за грантовим проектом

Впродовж роботи у проекті ми дотримувались трьох векторів. Перший – це створення та розробка аналітичних матеріалів і проектів нормативно-правових актів для розвитку і підтримки ініціатив з реалізації традиційних та регіональних продуктів.

Другий вектор – це інформаційно-організаційні заходи, що мали на меті навчання та популяризацію традиційних та регіональних продуктів, а також підвищення компетенцій виробників традиційних продуктів. Проведено семінари «Можливості виробників для розвитку спроможності виробництва, промоції та реалізації традиційних продуктів» у Вінницькій та Житомирській областях, а також регіональний круглий стіл «Стан розвитку ринку традиційних і регіональних продуктів та перспективи підтримки розвитку виробників традиційних продуктів в Україні».

Важливим для роботи був польський досвід просування традиційних та регіональних продуктів, який вдалось отримати у поїздці. Для того, щоб міжнародний досвід приніс користь не лише теоретичну у вигляді переказаної інформації, а й мав практичний характер, обрано гміну із автентичними традиційними та регіональними продуктами – гміну Корицин у Підляському воєводстві. Крім того, учасникам та учасницям вдалось відвідати фестиваль полуниці, що є особливим прикладом розважального та іміджевого заходу.

І третій – це створення інформаційної платформи та виробництво інформаційного вузько тематичного контенту. Платформа у вигляді веб-сайту, стала майданчиком для комунікації, джерелом унікальної інформації про традиційні та регіональні продукти, якою могли скористатись виробники та зацікавлені особи. Ефективним каналом комунікації з цільовою аудиторією проекту стала фейсбук-сторінка Асоціації традиційних та національних кухонь України, яка синхронізувалась з оновленнями на сайті. У цьому векторі також вдалось створити 30 відео-кейсів про традиційні та регіональні продукти.

В. Опис робіт, результатів, що не були виконані/досягнуті

Положення і програма не затверджені та перебувають у роботі створеної при Вінницькій ОДА Робочої групи щодо сприяння розвитку виробників традиційних продуктів Вінницької області. Робоча група працює над пропозиціями до регіональної програми розвитку виробників традиційних продуктів. Відбулось три засідання робочої групи.

Г. Засвоєні уроки та рекомендації

В процесі реалізації проекту найбільше труднощів виникало в сфері підготовки проектів нормативно-правових актів, оскільки національне законодавство недосконале і не має чітко визначених векторів з підтримки виробників традиційних та регіональних продуктів.

Рекомендації щодо вдосконалення даної діяльності у майбутньому ми систематизували та виклали у практичному посібнику «Практики підтримки виробників традиційних продуктів. Український та європейський досвід». В цьому випадку важливо опиратись на успішний польський досвід, який має покрокову структуру впровадження змін у національному законодавстві та підтримки виробників та ідентифікації традиційних продуктів.

Д. Історії успіху

Найактуальнішою історією успіху, на нашу думку, можна вважати «Фестиваль смаку», проведений у місті Вінниці. Це приклад того, як одна подія може об'єднати виробників, дослідників, представників готельно-ресторанного бізнесу, представників унікальних, з точки зору культурної спадщини, сільських громад.

Така консолідація призвела до спільного, конструктивного обговорення стану розвитку ринку традиційних і регіональних продуктів, можливості їх просування у ресторанному та готельному бізнес-сегменті, а також можливість підтримки виробників. Під час заходу йшлося про сертифікацію традиційних продуктів у ЄС, що для України рано чи пізно стане теж вимогою. Як показує досвід нашого сусіда – Польщі – ця сертифікація сприяє розвитку можливостей для виробників продукції із сільських місцевостей, збільшує впізнаваність, довіру до виробника і має додану вартість. Також приклади корицинського сиру та агротуристичного господарства «Татарської юрти» ілюструють можливості застосування традиційних продуктів у агротуризмі, зеленому туризмі, мережі гастрономічних шляхів, що сприяють розвитку сільських територій. До того ж, проект, який реалізує Асоціація, покликаний продемонструвати, що традиційні продукти є одним із шляхів вирішення забезпечення зайнятості та самозайнятості на селі. Саме вивчений досвід Польщі дає підстави стверджувати, що ця галузь має перспективи для вирішення зайнятості молоді.

Якщо цей фестиваль стане постійною для Вінниці подією, то очевидно, що він буде виконувати більше функцію форуму, аніж розважально-інформаційного заходу для містян та зацікавлених осіб. В ідеалі розвиток такого заходу може дати поштовх до виникнення та втілення регіональних ініціатив з популяризації та просування традиційних та регіональних продуктів із залученням фахівців, експертів цієї сфери.

«*Треба не просто поставити для себе завдання зберегти традицію виробництва місцевих продуктів в якомусь одному селі, а треба створити систему – сприятливу й однакову для всіх*», - зауважив представник Асоціації традиційних продуктів та національних кухонь України» Олег Левченко, говорячи про готовність українського законодавства до просування та підтримки виробників традиційних і регіональних продуктів.

В ході реалізації проекту виробники традиційних та регіональних продуктів (Мигалівський хліб, колотуха, клембівські паляниці) почали отримувати приватні

замовлення з області, змогли налагодити систему комунікації та доставки своїх продуктів. Важливим у цьому процесі стала наявність порталу та проведення «Фестивалю смаку», де відбувалась презентація традиційних та регіональних продуктів.

Е. Фінальний план моніторингу та оцінки (будь ласка, додайте до цього звіту)

Зміни у фінансуванні Асоціації (за рік, коли впроваджувався грант – з 1 жовтня 2014 року до 30 вересня 2015 - 189000 грн. та за попередній рік – з 1 жовтня 2013 року до 30 вересня 2014 - 12200 грн. загальне фінансування, зокрема, за рахунок членських внесків; за рахунок інших джерел; за рахунок коштів гранту проекту АгроІнвест).

За період з 15 грудня 2014 рокудо15 грудня 2015 року

Кількісні індикатори:

Кількість долучених до Асоціації традиційних кухонь та національних кухонь України – 83 особи.

Кількість публікацій про проект – 48.

Кількість учасників фестивалю – більше 250 осіб.

Кількість підготованих відео кейсів – 30.

Якісні індикатори:

Розробка нормативно-правової бази для просування та розвитку ринку традиційних і регіональних продуктів. Зокрема, випрацюване Положення про регіональний реєстр Традиційних та регіональних продуктів України АСОЦІАЦІЇ.

Розроблено проекти регіональних програм підтримки виробників традиційних та регіональних продуктів на рівні Вінницької та Житомирської областей.

Створено інформаційний привід до актуалізації теми та формування постійного майданчика для комунікації (сайт, ФБ).

Проведення «Фестивалю смаку», під час якого були представлені традиційні регіональні продукти та страви, властиві нашому регіону.

В рамках фестивалю відбулась презентація кухонь: польської, грузинської, циганської,

єврейської.

Друк дослідження «Сучасний ринок традиційних і регіональних продуктів в Україні та перспективи підтримки їх виробників». Дослідження є вичерпним переліком основних джерел для роботи з темою традиційних продуктів, і є поштовхом до ґрунтовних досліджень з орієнтацією на регіональну локалізацію.

Проведення регіонального конкурсу регіональних та традиційних продуктів України.

Публікація посібника «Практика підтримки виробників традиційних продуктів. Український та Європейський досвід».

Проведення Регіонального круглого столу «Стан розвитку ринку традиційних і регіональних продуктів та перспективи підтримки розвитку виробників традиційних продуктів в Україні».

Формування інформаційного порталу «Традиційні кухні та продукти України».

Громадська організація «АСОЦІАЦІЯ ТРАДИЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ КУХОНЬ УКРАЇНИ» 38635266 Україна м. Вінниця

Величко Н.Т.